

רבי יצחק כדורי

קשה להכיל במילים את דמותו של זקן המקובלים המקובל הצדיק הגה"ק חסידא קדישא ופרישא רבי יצחק כדורי זצוק"ל, מי שישב ולמד בצילם ובמחיצתם של גדולי חכמי הסוד של יהדות ספרד המעטירה. איש מסתורין שרב בו הנכסה מהגלוי.

שמו האמיתי של הרב הוא יצחק דיבה - זאב בעירקית, אך כמנהג יהודי ספרד נוסף לשם הבן גם שם האב ששמו כדורי בן עזיזה, [שיום פטירתו חל שבוע לפני פטירת בנו הגדול]. עם השנים התבסס שמו בציבור - הרב יצחק כדורי.

נעימות הליכותיו, שתקנותו, ענוותנותו, ועממיותו, כיסו והסוו את העובדה שהיה יחיד במינו, אנציקלופדיה מהלכת על שתיים של תורת הקבלה. העידו עליו רבים כי הרב שלט בכל מכמני הזוהר וכתבי האר"י כמו גם בגמרא ובפרשניה בע"פ. מרן הגאון הרב עובדיה יוסף אמר כי: "התורה כולה מונחת לחכם כדורי בראש".

קורות חייו של החכם יצחק כצ'ורי כפי שהוגים זאת יהודי עיראק, מעורפלות. בטופס התפקדות לאגודת ישראל בשנת 1951 נרשם כי גילו 47. הטופס חתום ע"י הרב כדורי עצמו. אך טפסים אלו מטבע הדברים לא מדויקים ולפי חישובים שונים המוצלבים בקורות חייו של גדול חכמי עיראק, ה"בן איש חי", מצביעים כי גילו נע בין 110 ל-112 שנים. אגב רופאו האישי ד"ר יוסף קליינמן שליווה אותו שנים ארוכות, סיפר כי בהזדמנויות שונות הרב כדורי בעצמו אישר שנולד בשנת 1894.

שלוש דורות שונות, זכה הרב כדורי לראות במשך ימי חייו המופלגים. רבים שאלו אותו לסוד אריכות הימים לה זכה. מי ששאלו, היה המקובל חכם משה טוויל, שבמשך שנים רבות למד עם קבוצת מקובלים יחד עם הרב בבית הכנסת "אוהל רחל" בשמואל הנביא. כפי שמספר אחד מבניו של חכם טוויל, ענה הרב: "מעולם לא הקפדתי ולא כעסתי על הבריות. אפילו כאשר הקמתי דברים ולקחו לי את זה, לא הקפדתי".

יש האומרים כי הרב כדורי, ביחד עם המקובל האלוקי הרב אפרים כהן זצ"ל ומקובל שלישי ששמו לא ידוע, נמנו וקיבלו עליהם בקבלה גמורה כי לא יכעסו.

כך או אחרת הרב יצחק כדורי, זקן המקובלים, נולד לפני יותר ממאה שנים בבגדד שבעיראק. עוד בהיותו בעיראק זכה ללמוד על ברכיו של גדול חכמי בבל מרן ה"בן איש חי" שגם הניח לו לראשונה את התפילין כסגולה לטוהר המחשבה וליראת שמים.

כמוהו"ר יצחק יוסף גוניס ואיס זצוק"ל [מתוך הקדמת הגאון רבי ישמעאל הכהן בעל ספר שו"ת זרע אמת לספר "שיח יצחק" חגיגה].

מרבני ליוורנו חסיד ומקובל, ודיין מצויין, חיבר ספר שי"ח יצחק שיטה על ג' מסכתות, שבועות, יומא, חגיגה, ולא נדפס כי אם יומא וחגיגה, ובסוף חגיגה נדפס חלק מחיבורו בית יצחק על שלחן ערוך אורח חיים, ומשם ניכר גודל בקיאותו גם על חכמת האמת. ושקיל וטרי עם גיסו הרב זרע אמת או"ח סימן ח'. ועוד חיבר שיטה על המכילתא. ורבני ליוורנו ומוהר"ר חיד"א זצ"ל האריכו בשבחו מאד.

תולדות נרולי ישראל באיטליה, עמוד 132

1234567

רבי יצחק ייני

חתום על שטר בורות בין בני רבי יצחק מולכו לגבאי הקהל בחודש אלול התק"ם בשאלוניקי.

רבי יצחק יפה אשכנזי

נולד בשנת ר"ל [1470] לערך, וכבר בבחרותו גר בעיר ברוסה, תלמיד חכם ירא שמים, ובנו אמר עליו: איש חי עומד לפני ה', קדוש ייאמר לו וזך וישר פעלו... כל יודעיו לפנים יעידון יגידון. כי כל ימיו בצדקות וכשרות... בזכותו כל הדור היה זוכה בלי ספק, עסק במסחר והרבה בצדקה. מסר נפשו לשריפה עקב עלילה, אך גזר הדין בוטל, בזקנתו עלה לארץ ישראל. ונאלץ לחזור. רצה לשוב להתישב בה עם בניו, אלא שנפל מהמרכבה, הוצרך לחזור, ונפטר בסוף סיון שי"ט כבן תשעים, ההספד שספד לו בנו ותולדותיו, הדפיס מאיר בניהו, קובץ על יד, ח, תשל"ו, 433-449, ילדיו: א. הרב יהודה הגדול. נפטר בחשון של"ו כשנאבד בשלג. וכעבור כמה ימים נמצא מרוסק, זמן קצר לפניו נפטרו ב-ג. שני אחיו. ד. הרב שמואל גדול מפרשי המדרשים.

אלף מרגליות, עמוד 340

רבי יצחק יצחקי

נכדו של המקובל רבי אברהם אזולאי תלמיד רבי משה גאלאנטי [הרב המג"ן], חליפת שו"ת בינו ובין רבו נדפסה בספרו של אחיו שו"ת זרע אברהם [יורה דעה סימן כט] החיד"א ראה את ספר דרושיו כת"י ומביא שמועה ששמע ממנו אביו רבי יצחק זרחיה אזולאי.

קטלוג אסופה, תשס"ב, עמוד 219

אוצר הספרים. וכי למחייתו קבל 2 לירות ודירה להתגורר בה בקומה שמתחת.

בישיבה היו רק כ-60 מקובלים שלמדו את תורת הקבלה על פי שיטתו של האר"י הקדוש היות ובאותה תקופה, ללימוד הקבלה, הגיעו רק למדנים שמילאו את כרסם בש"ס ופוסקים. ומקובל, נחשב רק מי שלמד קבלה לפחות 15 שנים וכיוון בתפילתו בסידור "כוונות הרש"ש".

לימוד תוך כדי כריכת ספרים

עוד בהיותו בבגדד, למד הרב את מקצוע כריכת הספרים, מקצוע שבחר כי היה קשור לתורה. הרב נהג בספרים ביראה ובכבוד והיה נהנה לשפצם ולנאותם כדי שדורות של תלמידים ייהנו. מקצוע זה איפשר לרב לצד הפרנסה, גם להציץ בספרים וכתבי יד עתיקים שצילם בזיכרונם הפנומנאלי. מספרים כי בעת המצור על הרובע היהודי בעיר העתיקה, הרב שנקשר לספרי התורה וספרי הקודש השתדל בדרכים שונות להבריחם כדי שלא יפלו בידי הלגיון הירדני, אך ללא הצלחה.

כשהגיעה לרב השמועה כי ישיבת פורת יוסף נכבשה והספרים נשרפו, הוא פרץ בבכי ומיאן שעות ארוכות להירגע.

אהבתו לספרים הייתה עצומה. מספרים כי כאשר עבד בכריכתם היה לוקח לידיו את דפי הספר המפורקים והמקומטים ומחליקים בידיו באהבה רבה ובסבלנות מרובה עשרות פעמים עד שהתיישרו. לאחר שסיים לעבור על הדף, היה הופכו, מחליק על צידו השני בידיו תוך שענינו מעיינות בתוכנו. כך היה כורך את הספרים דף אחר דף כשהוא מקפיד על איכות עבודתו על הדבקת הדפים כדי לא לעשות מלאכתו רמייה. בספריות בתים רבות, נשמרו ספרים רבים שכך והם פרט לצבעם הדהוי, כרוכים בחזקה כספרים חדשים. נוהג זה עם הספרים גרם לכך שכריכתם ארכה זמן רב יותר מכורכים אחרים.

באחת מהפעמים רבי עזרא עטיי נתן לו ספר נדיר לכרוך. עבר שבוע, שבועיים, והספר לא חזר. שלח אליו משהו ואמר לו: "תלך לחכם כדורי תגיד לו מה עם הספר שנתתי לו לכרוך?" החזיר הרב לשליח ואמר: "יודע חכם עטיי שעד שאני לא גומר לקרוא את הספר אני לא כורך, וספר זה ששלח צריך לעיין בו בכובד ראש".

מקרה אחר היה כשהרב הראשי הספרדי דאז, הרב יצחק ניסים בקשו לסור לביתו ולכרוך את ספרייתו הענקית. ישב חכם כדורי

בקאותו בתורה הייתה מדהימה. כבר בגיל 17 דרש בפני גדולי תורה בבגדד כזקן ובקי. בגיל זה כבר החל לרכוש יסודות הקבלה. רבני העיר שחששו לשלומם של הבחור הצעיר מחמת "עינא בישא", ביקשו ממנו שני דברים. הראשון כי ישתוק ולא יגלה את היקף ידיעותיו. והשני לעלות לארץ ישראל, זאת כדי למנוע את הדיבורים שכבר החלו להישמע על העילוי הצעיר מבגדד. ואכן בגיל 19 עלה הרב כדורי לארץ ישראל ושם את מקומו בבית הכנסת "שושנים לדוד" בעיה"ק ירושלים. כבר אז עסק הנער בסיגופים ובתעניות ונמנע מאכילת בשר באמצע השבוע. עוניו הביאו לכך כי לא נמנע רק מבשר ועד מהרה הגיע לאפיסת כוחות ומצבו הגופני הורע עד שהתקשה לעמוד. היה זה המקובל האדיר רבי יהושע שהרבני זצ"ל אביה של אשת הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל שריחם על הנער ולקחו לביתו כבן. כשלוש שנים שהה בבית רבי יהושע שהרבני עד שחזר לכוחותיו.

אמו שנשארה בבגדד התגעגעה קשות לבנה וביקשה ממנו לחזור. ומפני כיבוד הורים חזר לעיראק שם שהה עוד כשלוש שנים עד שחזר בחזרה לארץ ישראל. אימו עלתה כשנה אחריו.

ארי עלה מבבל" - אמרו כאשר עלה הרב לארץ בשנת תרפ"ג. [יש דעות כי הרב עלה בתרפ"ו]. הרב יצחק כדורי נישא בשנת 1927 לרבנית שרה ע"ה שנפטרה בשנת תשמ"ט. וכך כתוב בפנקס הכתובות של העדה הספרדית בירושלים שהעתקו נמצא בידיו של הרב אפרים לוי הממונה על ארכיון העדה הספרדית:

"בשנת י"ב טבת תרפ"ז יצחק בן כדורי דיבה נשא לאישה את שצירה [שרה] בת יחזקאל נאקאש ושיילם דמי כתובתה סך 105 לירות מצריות". מנישואין אלו נולדו לרב בן - דוד ובת - חנה.

לאחר שהגיע לירושלים, בקש הרב כדורי להימנות על לומדי הקבלה בבית הכנסת "שושנים לדוד" אך היות והגיע באמצע הסדר, סירב הגבאי לרושמו. הרב פנה לישיבת "פורת יוסף" שבעיר העתיקה בה פעלו שני מסלולים, מסלול הפשט בראשותו של הגאון ראש הישיבה הרב עזרא עטיי זצ"ל ומסלול לימוד הסוד בראשותו של המקובל הרב אפרים כהן זצ"ל. בין האריות שבחבורה היו המקובל הרב סלימאן אליהו זצ"ל אביו של הראשון לציון הרב מרדכי אליהו, הרב קצין זצ"ל, הרב עזרא עטיי זצ"ל, הרב יששכר אבו עיזי זצ"ל, הרב יוסף ששון זצ"ל, הרב משה עדס זצ"ל, ואחרים. ברישומים מתועדים, החל משנת תרצ"ה, מופיע שמו של הרב יצחק כצ'ורי בין רשימת הלומדים ב"פורת יוסף" אך ידוע כי הרב החל את לימודיו שם בתרצ"ד, הן כאברך והן ככורך הספרים הרשמי של

"רק חכם כדורי יכול"

בין הלומדים בישיבת המקובלים "בית אל" היה גם הצדיק הנסתר המקובל הרב יוסף וולטון זצ"ל שהיה ידוע בסלי הרשת שהיה נושא לכל מקום ובהם ספרי קבלה. בין הרב וולטון לרב כדורי רחשו יחסים חמים אם כי מעולם לא למדו יחדיו. מקורבים לרב זוכרים כי פעמים רבות היו השניים מתבוננים בשתיקה דקות ארוכות אחד בשני וממשיכים בלימוד.

רבים היו נוהגים להגיע לבית הכנסת "בית אל" רק כדי להציץ בזיו פניו של הרב יצחק כדורי בלומדו את תורת הסוד. תלמידיו נוהגים לספר כי חיוכו התדיר שהיה שרוי על פניו היה מתעדן בעת לימודו ופניו היו מתמתקים בנהרה מיוחדת. מספרים על האדמו"ר מלעלוב הזקן זצוק"ל שבאחת מהפעמים סר לבית הכנסת בכדי לדון בעניין שרצה לדון בו עם המקובלים. כשראה את הרב כדורי לומד הפטיר למלוויו ואמר "הנה, כך לומדים קבלה".

לרבי יצחק כדורי היה קשרים מיוחדים עם הצדיק המקובל הרב מרדכי שרעבי זצ"ל שהיה שולח במקרים מסויימים אנשים לביתו באומרו ש"במקרה המיוחד הזה רק חכם כדורי יכול". הרב כדורי והרב שרעבי היו מקיימים בראש השנה מניין מיוחד בכוונות שארך שעות ארוכות והיה זה מחזה מרנין לב לראות את שני המקובלים המבוגרים עומדים בבגדי לבן שעות ארוכות על רגליהם כשהם מנגנים את המילים תוך חזרה על מילים והברות פעמים רבות כשהם מכוונים את דעתם וליבם בכוונות עליונות ונשגבות. כאשר נבנתה ישיבת "נהר שלום", הפסיק הרב שרעבי להגיע למניין המשותף.

גם הרב הקדוש הבבא סאלי זצוק"ל החזיק מאוד מברכותיו של הרב כדורי ובאחת מהפעמים בה ביקר הרב כדורי את הבבא סאלי, ביקשו לברכו וכך נעמדו שני המקובלים באמצע החדר כשאחד מברך את השני בברכות עפ' תורת הנסתר. בנוסף שררה הערכה עצומה בין הרב כדורי לבין זקן חסידי ברסלב המקובל איש המוסר הרב זאב חשין זצוק"ל שהיה נוהג לענות תשובות תוך שהוא מדפדף בספר ליקוטי מוהר"ן.

גאון במסכת שתיקה

הגאון הרב יצחק כדורי במשך שנים ארוכות היה עני מרוד. לאחר שברח בחסור כל מדירתו בעיר העתיקה, שכר דירת חדר חשוכה שהיתה למעשה מחסן עלוב ברחוב בצלאל אשכנזי. פעמים רבות ולא היה אוכל בבית, ושמו הופיע באחת מהמזכרים בארכיון

והחל לעבוד תוך שהוא לומר כל ספר שכך. מטבע הדברים התארכה העבודה ולאחר שלושה חודשים שאל הרב לפשר העיכוב. ענה הרב כדורי כי ב"ה יש כאן ספרים רבים שמעולם לא ראה וכי הוא הרגיש חובה לעיין בהם היות והם ואינם בנמצא בספריות אחרות.

אבל חיבתו לספרים לא הצטמצמה רק לספרים עתיקים. הרב יצחק כדורי נהג לקרוא כל ספר שקיבל לידיו מספרי צדיקים, ועד לחידושי תורה שקיבל. כי כל ספר שהובא אליו הוא לא היה משאיר אותו בישיבה אלא מעלהו לביתו לעיין בו כשנח. ופעמים כשניסו להעלים את הספר על מנת שינח, היה זוכר את שמו של הספר ומחברו, והיה מחייך בטוב לב למשמשו הנאמן ומרעים בקולו: "איפה הספר?"

לימוד בחברת המקובלים

לאחר כיבוש העיר העתיקה עברה ישיבת פורת יוסף לשכונת הבוכרים עד שהשתקעה במקומה הנוכחי ברחוב יוסף בן מתתיהו בגאולה. הרב יצחק כדורי המשיך ללמוד בישיבה בבקרים ובצהריים קיבל קהל בחדרון קטן ממול לישיבה, שראשי הישיבה הגאונים הרב יהודה צדקה זצ"ל והרב בן ציון אבא שאול זצ"ל, הקצו לנוחיותו. אחר הצהריים למד בישיבת המקובלים "בית אל" בראשותו של המקובל הרב עובדיה הדאיה זצ"ל כשלצידו חבורת מקובלים בהם תלמידו המקובל הרב שמואל דרזי זצ"ל. את תפילת ערבית נהג להתפלל בבית הכנסת "שלום מזרחי" ברחוב יוסף בן מתתיהו פינת רש"י שבירושלים. עם סיום התפילה היו מחכים לרב עשרות אנשים שביקשו לנצל את יציאתו של הרב מבית הכנסת לקבלת ברכה וישועה. התור שם היה בדרך כלל מורכב מנשים ואמהות שביקשו על שלום בית, על בריאות הילדים והבעל ופרנסה.

בכל ליל שישי היה יושב ולומד קבלה עם המקובל האשכנזי הרב אהרון סלאקטי זצ"ל הרב יהושע שהרבני זצ"ל, הרב זונדל סלאנט זצ"ל יו"ר חב"ד קדישא של עדת הפרושים, ועם יבלח"ט המקובל הרב חנינה קרפמן ואחרים בחדר צדדי בבית הכנסת "שושנים לדוד". הלימוד שם נמשך שעות ארוכות ללא הפסקה. תקופה מסויימת בחייו למד בחבורה מצומצמת ונבחרת בבית הכנסת "אוהל רחל" בשכונת שמואל הנביא בין הלומדים ניתן להזכיר את חכם משה טוויל ואת הרב אליעזר ויספיש. לאחר שהוקמה ישיבתו של הרב "נחלת יצחק" ברחוב דוד, העביר הרב את סדרי לימודו למקום.

תורה כמעט ללא הפסקה עד השעה ארבע לפנות בוקר, ואף בעת קבלת הפונים אליו להתברך בישועות, היה ממלמל בפיו פסוקים וקטעי לימוד.

המברך את עמו ישראל באהבה

רבים מתלמידיו המכירים מעט מעומק דמותו מצביעים על תכונות המאפיינות את הצדיק. שמו, אומר אחד מהמקורבים לו, מעיד על מהותו, יצחק - שחוק. נדיר היה לראות את הרב כדורי ללא בת הצחוק התמידית ששרתה על פניו.

כמי שפנה לכיוון הקבלה המעשית ביקש הרב כדורי להקל על סבלות עם ישראל בעזרת קמעות, סגולות ותרופות טבעיות, שולחנו היה תדיר מלא בחפצים שתכליתם ידועה לצדיק עצמו בלבד. עשבים, תמרים ריחניים, גרגרי חיטה, שקדים, המקבלים כוח סגולי לאחר שהרב בירך עליהם ופעמים אף רשם בנוצתו על הפירות בכתב חצי קולמוס שמות קודש, שמות מלאכים. הרב נתן אזוב למגמגמים, שעורה או חיטה לעקרות ותפוחי עץ למעוברות שולדן שרוי בסכנה. במחלקת הנשים בבית החולים "הדסה עין כרם" היו רופאי המחלקה שנתקלו בתפוחי הרב, אומרים כי "תפוחיו של הרב כדורי עדיפים על כל התרופות".

את הקמעות שהיה מעניק לפונים אליו להיושע, היה כותב בעטים מיוחדים שהיו מונחים ומוכנים למגע ידו של הרב. את הקמעות, בהן התמחה במשך השנים היה כותב חלקם על קלף וחלקם על ניירות וכשזקן ותש כוחו לכתוב קמעות לכל אדם באופן פרטי היה משתמש בקמעות מוכנים ומוסיף את שם הנזקק לישועה בכתב ידו.

לרב היה כתב יד ציורי ומיוחד והיה נוהג לרשום במחברת מיוחדת גרפים צורות קמעות וטבלאות מיוחדות עם אותיות וציורופים. באחת מהפעמים הבודדות הניח הרב מחברת פתוחה בכתב ידו ובה ראו המקורבים לו שורות צפופות של טבלאות מלאות באותיות ובשמות קודש. היה גם משתמש בעשיית הגורל כשהוא משרטט על נייר, קווים שמשמעותם הייתה ידועה רק לו. במקרים מסויימים כשנשאל, היה לוקח דף, משרטט עליו קווים ישרים או אותיות ושמות ועונה לפי מה שהיה ברור רק לעיניו. במקרים קשים יותר היה משתמש במפתח הגורל. זה היה ספר מיוחד אליו קשור בחוט מפתח גדול של פעם, כשלפי תנועתו היה עונה לשואל.

לצד הסגולות היה הרב גם בקי בתרופות טבעיות ובשמות של צמחים המסוגלים לרפואה והיה נוהג להשתמש בהם וממליץ על

עיריית ירושלים ביחד עם עוד מספר תלמידי חכמים שראוי וחשוב לתמוך בהם.

בסמיכות לבית הכנסת "מוסיוף" שכנה מאפיית פיתות אש-תנור של יהודי בגדדי פשוט בשם רבבא. אותו אופה פיתות נהג לשלוח את בתו לבית הרב כשבידיה פיתות חמות לכלכלת המשפחה והיה אומר לה תמיד, "לכי, תביאי לו פיתות. אם לא תביאי לו, הוא לא יאכל." הרב היה נוהג לברך את הילדה בת ה-8 תמיד במאור פנים ובמשך שנים זכר את שמה ושם אביה ובכל עת שהיה וילדיה ביקשו ברכה היה מכניסה כשהוא אומר בערבית "הדי בינת רבבא".

משם עברו הרב והרבנית לרחוב פישל בשכונת לגאון הרב נפתלי חדש זצ"ל. רק כשעבר לדירתו בשיבת "נחלת יצחק", השתפרו מעט תנאי מגוריו אך למרות הכל הרב המשיך לשמור על אורח חיים סגפני ומנוכר למנועמי העולם הזה ועד למותו ישן הרב על מיטת סוכנות מברזל כשרק שני כרים ישנים תומכים את גבו.

הרב כדורי היה ידוע בשתיקתו והמשיך את ההנהגה שקיבל בבגדד לשותק זו גם הסיבה שלמרות רוחב דעתו מיעט לדבר ולכתוב חידושי תורה. ידוע שמעולם לא הוציא מפיו דברי חולין או מילה רעה על אחרים וגם בדברי תורה והלכה היה מקמץ ביותר ומשתדל להסביר את רצונו בתנועות ידיים ובהמהום. גם כשישב בין תלמידיו והיו שואלים אותו קושיות היה הרב מסתפק בהסבר קצר ותמציתי או שהיה מבקש מהם לפתוח ספרים ונקב תמיד בשם הספר והעמוד בהם מבוארת התשובה.

לא רבים ידעו כי הרב היה תלמיד חכם מופלג וגדול גם בתורת הנגלה והיה בקי בכל הש"ס ישר והפוך. אחד מהסיפורים הוא כי באחת מהפעמים כשישב עם אחד מהפוסקים הידועים בירושלים נעצו השניים סיכה בדפי הגמרות [מה שנקרא "מבחן סיכה"] ונחשו באיזה מקום בגמרא או ברש"י פגעה הסיכה לאורך כל דפי הגמרא. בפעם אחרת כאשר התנהל ויכוח הלכתי בין רבנים גדולים שהסבו ליד שולחנו של הרב, טען הרב כי יש מקור בגמרא לאחד ממנהגי הקבלה עליו התווכחו. הרבנים טענו לרב כי הוא טועה וכי הם שיודעים את הש"ס בע"פ לא מצאו לכך שום מקור. הרב חיך ושלף גמרא מהמדף, פתח את הדף והראה לרבנים את הדף הנכון.

אך למרות הידע המופלא שאגר במוחו, הרב היה עניו גדול והיה מקבל את כולם בסבר פנים יפות קטנים כגדולים.

בנוסף לזיכרוננו המיוחד היה הרב שקדן עצום וקשה היה לתופסו ללא שהוא מעיין באחד הספרים. הוא היה יושב ולומד

שימושם גם לתלמידיו. לאחד מתלמידיו שעישן סיגריות היה אומר כי אם הוא נוהג להכניס לריאות את העשן, כדאי שלצד העישון ישתה מים רבים שהם עוזרים למנוע את הנזקים.

שמו של הרב כדורי החל יותר להתפרסם בעיקר לאחר מלחמת יום כיפור לאחר שבמאות מקרים בהם נשאל לגורל חיילים נעדרים, ענה ולא טעה ולו באחד.

אם בעבר פנו עזרות לרב לעזרה וישועה הרי שלאחר המלחמה התורים הוכפלו ושולשו. הרב נהג לברך את כולם, חילונים כדתיים, אך נהג להתנות את ברכתו בשמירת שבת. היה אומר לנשים עקרות: "אם תשמרי שבת, זה יעזור. לא תשמרי לא יעזור".

בכל שעות היממה צבאו אנשים על דלתותיו לברכה. חילונים ודתיים, אשכנזים וספרדים, עשירים ועניים, מהארץ ומחו"ל יהודים ושאנים יהודים והרב קיבל את כולם בחיוך המיוחד שלא מש מפניו ולעולם לא דחה יהודי שנזקק לברכה ואף פעם לא גבה על כך שום תמורה כספית.

הייתה לרב כדורי מסירות נפש לברך את עם ישראל ולהציל נפשות. הוא קיבל את כל מי שהגיע, שמע צרות יותר ממה שאדם יכול להכיל, הכל כדי להקל על סבל ישראל. גם כשהיה חולה היה יורד לברך. לבקשת בני הבית שביקשו מהרב שינוח, היה עונה, "אנשים מחכים לי לרפא אותם". בבית החולים לפני מותו הוא אמר לסובבים אותו: "למה אני כאן? תיקחו אותי, אנשים מחכים".

בישראל יש אלפי ילדים שנולדו בזכות קמעותיו וסגולותיו של הרב כדורי. באחד מהמקרים כשהרב היה בצפת, נגשה אליו אשה עקרה ונפלה לרגליו. היא ובעלה נשואים היו למעלה מ-10 שנים ולא זכו לפרי בטן ונמנו וגמרו להתגרש. האשה כששמעה שהרב מבקר בצפת נגשה אליו כשהיא בוכה בקול ומבקשת ברכה לפרי בטן. בתחילה רצו התלמידים להיזהר, אבל הרב עצר בעדם ולאחר שרשם את שמה ושם בעלה הבטיח לה שבשנה הבאה תזכה לבן זכר וכך היה.

אגב גם מוסלמים הגיעו לרב לקבל ברכה. באחת מהפעמים הגיע לרב ערבי מירדן ובקש עליו ועל אשתו ברכה לפרי בטן. הרב נענה וברכם ואכן נולד להם בן זכר. לאחר שנה הערבי הגיע לרב להודות לו ובאותה הזדמנות הודיעו כי שם הילוד נקרא יצחק על שם הרב היהודי מירושלים וכי הסיפור התפרסם בירדן ועשה קידוש שם שמים גדול.

גם בשמות לשידוכים הרב עזר, אם כי מעולם לא נטה לבטל שידוך אלא היה אומר כי רצוי להוסיף שם. מסופר על שידוך שלפניו החלו להתגלע וויכוחים בין שני המאורסים עד כדי ביטול החתונה. בצר להם הגיעה המשפחה לרב כדורי שביקשם להוסיף עוד שם לכלה והבטיח שאם אכן תקבל על עצמה מרצונה להוסיף עוד שם ולהשתמש בו, תראה הצלחה. וכך היה הנערה נעתרה להוסיף שם ובאורח פלא כל חילוקי הדעות בין השנים נעלמו כלא היו.

צעירה אחרת שבאה לרב לברכה למזל טוב לרגל חתונתה בעוד כחודש, השתוממה לשמוע את הרב מברכה שבקרוב תזכה לזיווגה האמיתי. הנערה ניסתה להסביר לרב כי היא בקרוב מתחתנת והזיווג כבר נמצא, אך הרב לא שינה את נוסח הברכה. לאחר שבוע מסיבות שונות השידוך התפרק, והנערה פגשה בתוך חודש את זיווגה האמיתי עימו הקימה בית בישראל.

אחד הסיפורים היותר טריים הוא הסיפור על גביע הקידוש. שהיה בידי הנדיב המקורב לש"ס ז"ק אביטל שקנה גביע הדור מכסף שהרב כדורי בירך עליו למזל טוב. את הגביע ייעד המיליונר לקדש בו בנישואי ביתו.

אך כאשר הגיעה שעת החופה הגביע נעלם. אביטל לא וויתר ומחו"ל הרים לרב טלפון ואמר לרב כי הוא לא יערוך את הקידוש עד שהגביע יחזור לידי. הוא לא מוכן לוותר על ברכת הרב למזל טוב. לאחר שהרב חשב, הוא נקב באחד מהשמות של המוזמנים שכנראה חמד לעצמו את הגביע ואת סגולתו.

במקרה אחר, זוג הורים מטבריה חלו במחלה שניהם בראש והרופאים התקשו למצוא מזור לכאבם. הזוג הגיע לרב שרשם לשניים קמיעות. לאחר מספר חודשים הגיעו השניים להגיד ברכת הגומל בבית הכנסת של הרב כשהבעל אומר בבית הכנסת ואשתו ממעל מ"עזרת הנשים". ועוד סיפורים לאלפים נרקמו סביב אישיותו המופלאה.

ישיבה לזירוז הגאולה

שנים רבות הגה הרב את רעיון הקמתה של ישיבה מיוחדת ללימוד והעמקה בתורת הסוד כדי לזרז את בוא הגאולה ומשיח צדק. גלגולים רבים עברו עד שזכה להקים ולבנות את ישיבת "נחלת יצחק" ברחוב דוד 19 ירושלים.

הלימוד בישיבה נערך במתכונת של פעם על שולחן מרובע כאשר הוותיקים יושבים מימין ומשמאלו של הרב והחדשים מאחוריו. לישיבה אין מבחני כניסה וכל החפץ יכול להיסיב לשני

רבי יצחק לאניאדו

נולד בחלב לאביו רבי אליהו לאניאדו, בצעירותו עלה לירושלים אך עקר לניו יורק בעת מלחמת העולם הראשונה. משם עבר לבואנוס איירס ושם פעל רבות בקרב קהילת יוצאי חלב שבעיר. היה תלמיד מובהק של הרב מאיר לאניאדו. נפטר בי"ז בתשרי שנת תרע"ח. על ספרו "ויזרע יצחק" [ארם צובה תרפ"ח] הסכימו חכמי אר"ץ ורבניה שבירושלים: רבי חיים שאול דוויך הכהן, רבי יוסף טוב ידיד הלוי, רבי אברהם ענתיבי, רבי שאול קצין, יצחק בכמהר"ש עבאדי, רבי שלום הדאיה, רבי אליאזר יעקב, רבי חיים סעדיא, רבי אליאזר בעבוד, רבי אהרן עילי הכהן ורבי אברהם סאלים. עיקר הספר הוא פירוש לספר בראשית, על פי הקבלה. מובאות בו גם דרשות לבר מצוה, דרשה שדרש המחבר בניו יורק בעת מלחמת העולם הראשונה ודרשה משנת תרע"א עם פטירת הרב מאיר לאניאדו.

"פעמים", פרקי עיון במורשת ישראל במזרח, תשס"א, עמוד 105

רבי יצחק לבית חזן

רב גאון מפורסם. החכם השלם מאדרינאפול, רב במאניסה בשנת שט"ו.

אוצר הרכבים, עמוד 224

רבי יצחק לבראט

חבר עיר בכפר אזמור שבמרוקו, חי במאה ה' וה' וראיתי הסכמה אחד משנת תבר"ך וחתומים בה חכמי המערב ומכללם חכמי אזמור והמה רבי יצחק הנזכר ורבי שלמה בן משה בן וואעישי ורבי מאיר בן חיים עובדיה ורבי יוסף בן אלעזר חאזיזא ורבי יהודה בן יעקב עטר ורבי אהרן עזרא ורבי יצחק בן אלעזר חאזיזא ורבי ראובן הכהן זכר כולם לברכה.

מלכי רבנן, בערכו

רבי יצחק להבה

בשנת תקכ"ג [1763] חתם על איגרת השליחות של רבי רחמים בג'איו ורבי יצחק זאבי.

ספר חברון, עמוד 215

רבי יצחק לוי

נפטר ליד תאמאיינת אל-פוקיית לפי המסורת, הגיע למרוקו מארץ-ישראל בהתחלת המאה התשע-עשרה ונהרג בידי מוסלמים

שיעורים בכיתת המתחילים שלאחריהם הרב כדורי היה מחליט אם הוא יכול להמשיך ולהגיע.

לכיתת המקובלים נכנסו רק לומדים שהרב אישר את כניסתם. לכאן נכנסו רק מי אלו שמילאו כרסם בש"ס ופוסקים הנכנס לבית המדרש יבחין בספרי הקבלה הגדולים השוכנים על עשרות מדפים. ספרים עבי כרס ישנים לצד חדשים. חלקם ידועים כמו "תומר דבורה", "שער הגלגולים", "עץ החיים" "שער הכוונות" ואחרים ידועים פחות.

זוהי ממלכת הקבלה. ליבו של החלק החמישי בפרדס. "ירושלים - של רזין עמירין" מעוז שזכה והקים כורך הספרים מבגדד שהפך להיות לאיש אלוקים.

רבי יצחק חתום על הסכמות רבות לספרים בקבלה בהלכה ובאגדה. ואת חתימתו התנה לאחר שמרן הגאון רבי עובדיה יוסף נתן וצירף את הסכמתו. כמו כן יש ממנו ספר שלם בכתב ידו הכולל: סגולות ורפואות, דרכו בכתובת קמיעים, ועוד נושאים שבהם פעל רבות לישועות בכלל והפרט. בעיניי הנהגת הציבור, ובעיניי ההלכה היה אומר בנחרצות. "צריך לשמוע בקולו של חכם עובדיה".

במשך עשרות בשנים, היה חוגר מתניו יחד עם גדולים וצדיקים, במערכות למען קדשי ישראל. אף תמך במערכות בחירות של ש"ס, בראותו בה תנועה קדושה הלוחמת מלחמות ה'. חילולי שבת בפרהסיה בירושלים גרמו לו צער רב. הוא הזהיר, על פי חז"ל, מפני הסכנה לירושלים בחילול השבת בקרבה. במיוחד היה מרבה לדבר על הגאולה, בהיותו מהמצפים לישועת ה' בביאת גואל צדק. למרות גילו המופלג שמר על צלילות דעת בצורה מופלאה, עד ימיו האחרונים. הוא היה עירני ומלא חיות דקדושה, כמו היה אדם צעיר, וכידוע ליודעי סוד, שיש לזה קשר לקדושתו וטהרתו של אדם.

בשבועיים האחרונים לחייו חלה ואושפז, וכלל ישראל עמד בתפילה ובתחנונים לרפואתו של הצדיק הנערץ. אולם ננעלו שערים והשיב נשמתו הטהורה לבוראה.

בדרכו האחרונה נהרו בבכי אחר מיטתו כשלוש מאות אלף איש וספדו לו גדולי ישראל הגאונים רבי עובדיה יוסף, רבי מרדכי אליהו, רבי שלום כהן, רבי שלמה עמאר, רבי אליהו בקשי דורון, רבי יהודה עדס, רבי ראובן אלבז, רבי יעקב הלל, רבי דוד בצרי, רבי בניוה שמואלי, רבי משה כהן.

נפטר במוצאי שבת קודש פרשת וירא אור לכ"ט טבת תשס"ו [2006] ונטמן בהר המנוחות בירושלים.